

FORUM FÖR STATLIG HISTORIESKRIVNING

Fenomenet statlig ideologisk propaganda har kanske för många en främmande klang, kanske känns det som något som hör historien eller dystopiska science fiction-samhällen till. Men statlig ideologisk propaganda är i allra högsta grad en verklighet i Sverige idag. Faktum är att Sverige till och med har en myndighet vars enda syfte är att syssla med just det.

MYNDIGHETEN HETER FORUM för levande historia och har i uppdrag att »informera om Förintelsen och kommunistiska regimers brott mot mänskligheten«. Myndigheten bildades 2003 av den socialdemokratiska Persson-regeringen som ett svar på rapporter om skolungdomars sjunkande kunskaper om Förintelsen. Men redan vid nästa regeringsskifte 2006 utökades uppdraget av den borgerliga Alliansregeringen till att även omfatta brännmärkning av kommunismen, vilket man kan läsa om i *Förordning (2007:1197) med instruktion för Forum för levande historia*. Till sin hjälp tog man flera »forskare« från Upplysning om kommunism, en förening nära kopplad till den borgerliga tankesmedjan Timbro och finansierad av bland annat Svenskt näringsliv.

Men i samband med lanseringen av deras »upplysningskampanj« om den onda kommunismen 2008 skapades en insamling av forskare och historiker från alla politiska håll för att ta ställning mot att staten ska svartmåla vissa ideologier och själva syssla med historieskrivning. De vände sig emot att »historieämnet görs till slagfält för ideologiska regeringskampanjer« och menade att det inte ska finnas en officiell och statligt godkänd historisk sanning, något tidningen Proletären skrev om i artikeln *Forskare slår bakut*

mot statlig historieskrivning. Att en statlig myndighet redan i uppdraget fastslår att »kommunistiska regimer« begått brott mot mänskligheten är minst sagt anmärkningsvärt och gör utan tvekan Forum för levande historia till statens mest utpräglade och tydliga propagandamakare.

Bara under år 2017 hade de nästan 60 miljoner kronor och omkring 35 anställda till sitt förfogande för att »upplysa« främst svenska skolungdomar om hur farliga alla system som utmanar de kapitalistiska är, som myndigheten redovisar på sin hemsida.

VERKSAMHETEN KRETSAR som sagt huvudsakligen kring att få igenom sitt budskap i skolan och består bland annat av färdiggjort skolmaterial i text eller videoform komplett med diskussionsfrågor. Innehållsmässigt handlar det om förvrängningar eller vinklingar kryddade med en och annan ren lögn. Jag har självfallet inte möjlighet eller tid att gå igenom alla felaktigheter eller lögn i deras texter och tror heller inte det skulle vara särskilt givande utan hoppas istället kunna ge en generell bild av hur deras propaganda ser ut.

De blandar som sagt felaktigheter eller missförstånd som att skriva att »Kina var det första landet utanför Europa där kommunismen segrade« med proklamationer som att »Det finns ingen

kommunistisk regim som inte har gjort sig skyldig till brott mot de mänskliga rättigheterna. Alla kommunistiska stater har varit diktaturer som har undertryckt yttrande- och åsiktsfriheten och förföljt politiskt olikänkande«, läs själv på deras hemsida, under *Fakta och fördjupning - kommunistiska regimers brott mot mänskligheten*.

Vad som menas med att »kommunismen segrar« är svårt att säga men jag tror att de flesta som godkänner Folkrepubliken Kinas bildande som en seger skulle hålla med om att oktoberrevolutionen sannerligen också var en seger för kommunismen. Och som bekant sträckte sig Sovjetunionens gränser långt utanför Europa. Ett annat tidigt exempel på en mycket tidigare »kommunismens seger« är Mongoliska folkrepubliken som bildades redan 1924, hela 25 år innan det Forum för levande historia kallar »det första landet utanför Europa där kommunismen segrade«.

JAG TÄNKTE SKRIVA LITE LÄNGRE om en klassiker när det kommer till berättelser om kommunismens grymhet, det som i högerpropaganda ofta kallas Holodomor. Givetvis återger Forum för levande historia den smaskiga historien om en av Stalin medvetet skapad hungersnöd i Ukraina 1932-33 för att krossa den ukrainska nationalismen, detta i artikeln Holodomor: terror-hungersnöden i Ukraina åren 1932-1933. Det stämmer mycket riktigt att det var en hungersnöd i Ukrainska SSR, och stora delar av övriga Sovjetunionen, under den här perioden även om dess omfattning är omdiskuterad och av allt att döma gravt överdriven i den propaganda som sprids.

Men själva kärnan i idén är att hungersnöden skulle vara medvetet skapad av den sovjetiska ledningen i allmänhet och av Stalin i synnerhet. För om det rörde sig om en »vanlig« hungersnöd lik de som inträffat på otaliga platser genom historien både före och efter 1935 vore den väl knappast intressant att diskutera alls i sammanhanget. Vad finns då för bevis för att den sovjetiska ledningen medvetet skulle svälta ihjäl miljoner av sina medborgare? Jo vittnen som med egna ögon sett och rapporterat att sex miljoner dött tillsammans med bilder på svältande människor och påståendet att Sovjetunionen exporterade spannmål ut ur Ukrainska SSR mitt under hungersnöden används

ofta för att »bevisa« Holodomor. Men som vi strax ska se och som ni säkert redan anat håller inga av de bevis som framförts en närmare granskning. De första rapporterna om en omfattande ukrainsk svält genomförd av den sovjetiska ledningen för att slå mot ukrainsk nationalism kom redan 1935 i US-amerikanska tidningar. Artiklarna var författade av Thomas Walker och beskrev vidriga förhållanden, kannibalism och mord i följderna av den enorma svält han själv skådade i Ukraina.

Dessutom publicerade han bilder på de svältande för att ytterligare styrka sina påståenden. Trots att det hävdades att Walker själv tagit och smuglat ut fotografierna ur landet då han enligt egen utsago spenderade en dryg vecka i Ukraina hösten 1934 visade omgivningarna i bilderna att de tagits under flera olika årstider. Samma bilder har senare i olika former återgivits gång efter annan men vid närmare granskning visar de sig vara gamla arkivbilder från tidigare svältkatastrofer eller andra dödsfall, ofta hårt retuscherade.

DETTA KAN MAN LÄSA MER OM I boken *Fraud, famine and fascism* av Douglas Tottle. Det visade sig också att mannen som kallade sig Thomas Walker i själva verket var en dömd förfalskare på rymmen och att hans verkliga namn var Robert Green. Dessutom hade han aldrig ens satt sin fot i Ukraina utan endast vistats i Moskva för att därefter lämna Sovjetunionen över gränsen mot Manchuriet. Ägare av tidningarna som publicerade Walkers/Greens reportage var en William Randolph Hearst, en ökad tidningsmagnat som bokstavligen talat är ursprunget till det engelska begreppet »gul journalistik«, vilket betyder sensationsnyheter utan legitima källor.

Hearst var också uttalad nazist och hans tidningar spred villigt Nazitysklands propaganda. Men vad har då allt detta med Forum för levande historia att göra? Jo historien om Holodomor blåstes

liv i av Robert Conquest 1986 när han skrev *The harvest of sorrow*, en ivrigt använd källa för såväl Forum för levande historia som så gott som alla andra som försöker föra vidare historien om Holodomor. Robert Conquest var inte som det emellanåt hävdas en opartisk eller oberoende forskare. Tvärtom var han anställd av brittiska Information Research Department, IRD, en

Trots att det hävdades att Walker själv tagit och smuglat ut fotografierna ur landet då han enligt egen utsago spenderade en dryg vecka i Ukraina hösten 1934 visade omgivningarna i bilderna att de tagits under flera olika årstider

Men själva kärnan i idén är att hungersnöden skulle vara medvetet skapad av den sovjetiska ledningen i allmänhet och av Stalin i synnerhet

avdelning under utrikesministeriet skapat för att sprida anti-kommunistisk propaganda redan 1956. Faktum är att den brittiska tidningen The Guardian redan 1978 publicerade en artikel som hävdade att Conquest arbetade med att fabricera berättelser för att smutskasta och svartmåla Sovjetunionen.

Och samma uppgifter som genom Conquest kan spåras tillbaka till de falska tidningsreportagen av Walker/Green återges av Forum för levande historia 75 år senare.

OCH ÄVEN OM DE motvilligt medger att pålitliga fotografier från svälten saknas använder de som sagt källor som i sin tur använder samma falska fotografier som »bevis«. Inte heller påståendet om att Sovjetunionen skulle fortsätta att exportera spannmål håller närmare granskning. Sovjetunionen var på 1920-1930 talen ett väldigt fattigt och underutvecklat land. Den lilla industri och infrastruktur som fanns var skadad både av första världskriget och det som generellt kallas Ryska inbördeskriget men också av sabotage.

Man fruktade, och med rätta skulle det visa sig, att en snabb industrialisering var nödvändig för att kunna försvara sin socialism, men för att kunna industrialisera i hög takt krävdes import av maskiner och maskindelar från andra tekniskt utvecklade länder. Efter att ha misslyckats med sin militära interventioner använde de tekniskt utvecklade västländerna Storbritannien, USA, Frankrike med flera istället strikta

handelsembargon mot Sovjetunionen.

Dessa var formade så att Sovjetunionen trots stora naturtillgångar av bland annat olja, timmer och guld endast tilläts exportera spannmål i utbyte mot de maskiner man så gravt behövde, bland annat antogs i Storbritannien en lag vid namn *Russian Goods Imports Prohibition Act* för att sätta press på Sovjetunionen.

Efter att ha misslyckats med sin militära interventioner använde de tekniskt utvecklade västländerna Storbritannien, USA, Frankrike med flera istället strikta handelsembargon mot Sovjetunionen

MEN ÄVEN OM spannmål användes som betalning för det så nödvändiga påskyndandet för industrialiseringen så visar stämmer det inte att Sovjetunionen exporterade spannmål för att medvetet svälta sin befolkning. Tvärt om både minskade man sin export med två tredjedelar och importerade extra spannmål under 1932 när svälten ägde rum, vilket finns dokumenterat i boken *An Economic History of the USSR* av Alec Nove.

Faktum är att till och med till och med statens egen historieskrivningsmyndighet verkar ha insett att de är ute på hal is i den här frågan för i en av sina texter skriver de »Om Robert Conquest och hans meningsfränder har rätt beträffande svälten i Ukraina var den ett folk mord i FN:s mening...«, detta i faktaskriften *Brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer*. I ett annat stycke konstaterar de krasst att:

Det finns andra forskare som inte tror att svälten skapades medvetet utan lägger skulden på att de sovjetiska myndigheterna inte förstod sig på jordbruk

och därför förde en felaktig politik. Frågan om det fanns en plan bakom svälten är alltså inte avgjord.»

Det stämmer förvisso men vad de utelämnar är att det också finns de forskare som inte antingen anklagar den sovjetiska ledningen för folk mord eller inkompetens utan istället förklarar svälten med en kombination av orsaker, till exempel storbönderna, kulakernas, ovilja att från lämna sitt spannmål då de fick mer betalt genom att exportera eller sälja det på svarta marknaden.

ÄVEN VÄDRET ÄR ENLIGT MÅNGA forskare en delorsak till svälten, bland annat skriver Mark Tauger om detta i *What caused famine in Ukraine - A polemical response*. Trots att de själva verkar inse att deras källor är både tvivelaktiga och inkompleta återger de alltså historien som den presenteras och nöjer sig i att göra enstaka korta inpass som de ovan.

Än värre är att de i andra texter och videor helt sonika godtar den för sanning och utan att så mycket som att nämna något om svagheterna i deras berättelse, istället stämplar de det hela utan vidare som brott mot mänskligheten, se vidare på Forum för Levande historias hemsida för dessa bisarra dokumenteringar. Med det lämnar jag frågan därhän men hoppas ändå att jag kunnat ge en bild av hur Forum för levande historia

håller liv i och sprider den falska berättelsen om svältkatastrofen i Ukraina. Jag tycker inte alls att det är fel att granska historien och försöka förstå

Än värre är att de i andra texter och videor helt sonika godtar den för sanning och utan att så mycket som att nämna något om svagheterna i deras berättelse, istället stämplar de det hela utan vidare som brott mot mänskligheten

de socialistiska samhällen som utmanat kapitalismen.

Inte heller ska vi blunda för att misstag begåtts, tvärtom är det vi kommunister som har störst anledning att analysera de fel och brister som tidigare kamp blottlagt för att lära oss att inte upprepa dem. Men all sådan granskning måste göras opartiskt och fri från borgerlig propaganda och utan alla de lögnar som sprids för att framhäva kapitalismen som

det enda fungerande systemet. Forum för levande historia vill trots vad de själva hävdar inte skapa en förståelse för historien utan istället använda den som en pekpinne för att skrämja oss till att inte utmana det system de är skapta att upprätthålla.

Göran Sjöstrand är 26 år, bor i Bollnäs och är medlem i RKU